

Forskerprosjekt for fornyelse

Søknadstype: Forskerprosjekt

Søknadsfrist: 6. mai 2020, 13.00 CEST

Aktuelle temaer:

Banebrytende forskning, Demokrati, styring og fornyelse, Global utvikling, Hav, Helse, Klima- og polarforskning, Muliggjørende teknologier, Petroleum, Utdanning og kompetanse, Velferd, kultur og samfunn

Målgrupper: Forskningsorganisasjon

Støttegrenser: Kr 4 000 000-12 000 000

Antatt tilgjengelige midler: Kr 1 750 000 000

Prosjektvarighet: 36-72 måneder

 Last ned utlysningen

 Last ned maler

 Del

Denne utlysningen kan blir endret fram til seks uker før søknadsfristen. Fra da kan du opprette og sende inn en søknad fram til fristen. Dersom vi endrer utlysningen, vil vi legge inn melding om det her.

Formål

Formålet er fornyelse og utvikling i forskningen som kan bidra til å flytte den internasjonale forskningsfronten. Utlysningen retter seg derfor mot forskere som har vist evne til å utføre forskning av høy vitenskapelig kvalitet. Utlysningen er åpen for søknader innenfor alle fag- og forskningsområder.

Viktige datoer

25 mar 2020: Åpen for søknad

06 mai 2020: Søknadsfrist

Utlysning

Snarveier

Om utlysningen

Hvem kan søke?

Hvem kan delta i prosjektet?

Hva kan du søke om støtte til?

Arkivering av forskningsdata

Aktuelle temaer

Banebrytende forskning

Demokrati, styring og fornyelse

Global utvikling

Hav

Helse

Klima- og polarforskning

Muliggjørende teknologier

Petroleum

Utdanning og kompetanse

Velferd, kultur og samfunn

Praktiske opplysninger[Krav til utforming](#)[Vurderingskriterier](#)[Behandlingsprosedyre](#)

Om utlysningen

Utlysningen favner alle fag og forskningsområder og vi tar imot søknader om støtte til både anvendt og grunnleggende forskning. Samtidig har utlysningen øremerkede midler med spesifiserte prioriteringer.

Hvilket tema du mener søknaden din er relevant for, velger du i søknadsskjemaet. Du kan velge inntil fem temaer.

Du kan være prosjektleder på kun én søknad som sendes inn til enten *Forskerprosjekt for fornyelse* (denne utlysningen), *Forskerprosjekt for unge talenter* eller *Treårig Forskerprosjekt med internasjonal mobilitet* med søknadsfrist 6. mai 2020. I tillegg kan du være prosjektleder på én søknad om *Stort, tverrfaglig Forskerprosjekt* med søknadsfrist 6. mai 2020.

Det er ikke begrensning på hvor mange søknader du kan være samarbeidspartner på.

Forskningsorganisasjoner kan også søke på rundt 1,6 milliarder innenfor et bredt utvalg av temaer til fristen 16. september 2020. I disse utlysningene forutsetter vi at forskningsmiljøet samarbeider med relevante aktører utenfor forskningssektoren. Les mer her: [Kompetanse- og samarbeidsprosjekt](#).

Utlysningen finnes både på norsk og engelsk. Den norske utlysningsteksten er juridisk bindende.

Hvem kan søke?

Bare godkjente, norske forskningsorganisasjoner kan søke. Se [listen med godkjente forskningsorganisasjoner](#).

Hvem kan delta i prosjektet?

Krav til prosjektansvarlig

Organisasjonen som står som prosjektansvarlig i søknadsskjemaet, må ha godkjent at søknaden sendes til Forskningsrådet.

Krav til prosjektleder

Du må ha godkjent doktorgrad eller tilsvarende før søknadsfristen.

- Har du ikke godkjent doktorgrad, men førstestillingskompetanse eller ansettelse som forsker 1, forsker 2 eller seniorforsker i instituttsektoren eller i helseforetak, kan du også søke.

Du kan være prosjektleder på kun én søknad som sendes inn til enten *Forskerprosjekt for fornyelse* (denne utlysningen), *Forskerprosjekt for unge talenter* eller *Treårig Forskerprosjekt med internasjonal mobilitet* med søknadsfrist 6. mai 2020. I tillegg kan du være prosjektleder på én søknad om *Stort, tverrfaglig Forskerprosjekt* med søknadsfrist 6. mai 2020.

Det er ikke begrensning på hvor mange søknader du kan være samarbeidspartner på.

Krav til samarbeidspartner

Det er bare godkjente forskningsorganisasjoner (se "Hvem kan søke?" over) eller tilsvarende forskningsorganisasjoner i andre land som kan være samarbeidspartnere og motta støtte til et Forskerprosjekt.

Andre organisasjonstyper, inkludert bedrifter og andre foretak, kan ikke være samarbeidspartnere i forskerprosjekter og motta støtte, men de kan være leverandør av FoU-tjenester til prosjektet. Eventuelle immaterielle rettigheter knyttet til resultater av leverandørens arbeid tilfaller oppdragsgiveren. For foretak er det spesielt viktig å være oppmerksom på at Forskningsrådet ikke tildeler statsstøtte gjennom Forskerprosjekt.

Se også [informasjonssiden vår om statsstøtteregelverket](#).

En og samme aktør kan ikke inneha to ulike roller i prosjektet. Det betyr at en leverandør av FoU-tjenester i prosjektet kan ikke samtidig være prosjektansvarlig eller samarbeidspartner i prosjektet.

Hva kan du søke om støtte til?

Du finner detaljert og viktig informasjon på nettsiden om [hva budsjettet skal inneholde](#).

Du kan søke om støtte til faktiske kostnader som er nødvendig for å gjennomføre prosjektet. Prosjektansvarlig skal hente inn opplysninger om kostnader fra samarbeidspartnerne i prosjektet. Disse kostnadene skal legges inn i kostnadsplanen under den kostnadstypen de tilhører.

Du kan få støtte til følgende kostnader:

- Personal- og indirekte kostnader, knyttet til forskertid (inkludert stipendiatstillinger) ved forskningsorganisasjonene som deltar i prosjektet. For

doktorgradsstipend og postdoktorstipend er støtten begrenset oppad til tre årsverk.

- Innkjøp av FoU-tjenester. Prosjektansvarlig og samarbeidspartnere kan sammen eller hver for seg kjøpe FoU-relaterte tjenester fra offentlige og private leverandører.
- Utstyr. Dette omfatter drifts- og avskrivningskostnader for vitenskapelig utstyr og forskningsinfrastruktur som er nødvendig for å gjennomføre prosjektet.
- Driftskostnader, som er kostnader til øvrig aktivitet som er nødvendig for å gjennomføre prosjektets FoU-aktiviteter.

Dersom doktorgrads- og postdoktorstipendiater inngår i prosjektet og det foreligger konkrete planer om utenlandsopphold for disse, kan dette inngå i søknaden. Forskningsrådet har også en egen utlysning for [utenlandsopphold til doktorgrads- og postdoktorstipendiater](#). Her kan prosjektleder søke om støtte til utenlandsopphold for stipendiater som inngår i prosjektet, i løpet av prosjektperioden.

Omfang av støtte

Forskningsrådet kan gi støtte på 4–12 millioner kroner per prosjekt i denne utlysningen. Det stilles ikke krav til egenfinansiering og vi kan derfor finansiere inntil 100 prosent av samlede godkjente kostnader.

Forutsetning for støtte

Forskningsrådet tildeler ikke statsstøtte gjennom denne utlysningen. Dette innebærer at Forskningsrådets finansiering kun skal gå til forskningsorganisasjonenes ikke-økonomiske aktivitet. Vi forutsetter at nødvendig regnskapsmessig skille er på plass. Foretak kan ikke motta støtte til å dekke projektkostnader eller motta indirekte støtte gjennom rettigheter til prosjektresultater.

Forskningsrådets forutsetninger for bevilgning og utbetaling av støtte for første år og eventuelle tilsagn og utbetalinger for etterfølgende år er angitt i [Generelle vilkår for FoU-prosjekter](#).

Arkivering av forskningsdata

Prosjektansvarlig forskningsorganisasjon avgjør hvilke(n) arkivløsning(er) som skal brukes for lagring av forskningsdata som oppstår i prosjektet. Prosjektansvarlig forskningsorganisasjon oppgir dette i forbindelse med revidering av søknad.

Aktuelle temaer for denne utlysningen

Utlysningen favner alle fag og forskningsområder og vi tar imot søknader om støtte til både anvendt og grunnleggende forskning. Samtidig har utlysningen øremerkede midler med spesifiserte prioriteringer.

Hvilket tema du mener søknaden din er relevant for, velger du i søknadsskjemaet. Du kan velge inntil fem temaer.

Banebrytende forskning

Naturvitenskap, teknologi, humaniora, samfunnsvitenskap og livsvitenskap

590 millioner til banebrytende forskning (FRIPRO)

Forskningsrådets målrettede satsing på banebrytende forskning skal bidra til å styrke vår nasjonale kunnskapsberedskap. Dette gjøres gjennom å satse på de beste, innenfor både grunnleggende forskning og anvendt forskning. Midlene skal gå til å fremme vitenskapelig kvalitet i internasjonal forskningsfront og dristig og nyskapende forskning. Det er en nasjonal konkurransearena som favner alle fag og temaer. Du finner mer informasjon om satsingen til høyre på siden.

Prioritering mellom søknader

Kun søknader med karakter 6 eller 7 på samlet vurdering, samt karakter 6 eller 7 på vurderingskriteriet Excellence fra panelet kan få finansiering.

Når vi prioriterer mellom søknader med lik karakter på samlet vurdering fra panelet, tar vi følgende hensyn:

- Karakteren på kriteriet *forskningskvalitet* (*excellence*) vil vektlegges mer enn de andre kriteriene.
- Vi legger vekt på søknadens rangering i panelene.
- Blant søknader som står tilnærmet likt etter at de er vurdert i lys av punktene over, prioriterer vi søknader med kvinnelig prosjektleder.

Midler med spesielle føringer

Innenfor temaområdet banebrytende forskning (FRIPRO) i de tre utlysningene *Forskerprosjekt for fornyelse*, *Forskerprosjekt for unge talenter* og *Treårig Forskerprosjekt med internasjonal mobilitet*, inngår også midler fra Klimaforliket i Stortinget og Teknologiløftet i Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning:

24 millioner til fornybar energi og fangst og lagring av karbondioksid

Dersom søknaden din er relevant for disse midlene, må du skrive ordet "**Energy**" i feltet "Andre relevante programmer/aktiviteter/prosjekter" i søknadsskjemaet.

25 millioner til grunnleggende IKT-forskning for digital transformasjon

Dersom søknaden din er relevant for disse midlene må du skrive ordet "**ICT**" i feltet "Andre relevante programmer/aktiviteter/prosjekter" i søknadsskjemaet.

Behandlingsprosedyre

Midlene med spesielle føringer vil fordeles på *Forskerprosjekt for fornyelse*, *Forskerprosjekt for unge talenter* og *Treårig Forskerprosjekt med internasjonal mobilitet*. Søknader som er relevante for disse midlene, vil i første omgang bli vurdert på lik linje med de andre søknadene om støtte til banebrytende forskning, innenfor de 590 millionene beskrevet ovenfor. De som når opp i denne konkurransen, vil få tildelt midler derfra. Deretter er det porteføljestyrene som tildeler midlene med spesielle føringer til relevante prosjekter.

> FRIPRO - Banebrytende forskning

- vitenskapelig kvalitet i internasjonal forskningsfront
- dristig og nyskapende forskning
- karriere for unge forskertalenter

Kontaktpersoner

Christin Krokene

Spesialrådgiver | Åpen forskerarena | ck@forskningsradet.no

Bjørnar Solhaug Komissar

Seniorrådgiver | Åpen forskerarena | bjs@forskningsradet.no

Siri Tønseth

Spesialrådgiver | Universitets- og høyskolepolitikk | st@forskningsradet.no

Fripro

fripro@forskningsradet.no

Demokrati, styring og fornyelse

Samfunnssikkerhet

Inntil 40 millioner til forskning på samfunnssikkerhet

Mange av dagens utviklingstrekk knyttet til klimaendringer, digitalisering, økt flyt av varer og tjenester, migrasjon, politisk uro og endringer i kriminalitetsbildet fører til økt kompleksitet og nye avhengighetsforhold i samfunnet. Vi har behov for kunnskap for å identifisere, forstå og håndtere risiko, trusler og sårbarhet i lys av samfunnsutviklingen.

Søknaden må være tydelig relatert til beskrivelser av perspektiver og temaområder i programplanen for SAMRISK, som du kan laste ned til høyre på siden. I søknaden må du dessuten inkludere problemstillinger knyttet til digitalisering og/eller IKT-sikkerhet innenfor minst én av disse tematiske prioriteringene:

- sosiale strukturer, verdier og tillit
- teknologi og samfunnssikkerhet
- nye aktører, organisasjonsformer og ansvarsforhold

Det vil i tillegg telle positivt dersom dere i søknaden:

- viser at prosjektet er tverrfaglig
- har en plan for å bidra til utnyttelse av resultater og innovasjon i praksisfeltet gjennom involvering av brukere
- beskriver konkrete planer for nasjonale og internasjonale samarbeid

Dersom kjønnsdimensjoner er relevant i forskningen, må du beskrive dette i søknaden.

Prioritering mellom søknader

Når vi prioriterer mellom søknader vil vi vektlegge disse hensynene:

- karakter på samlet vurdering fra panelet
- karakter på søknadens relevans
- Søknader som i stor grad overlapper med prosjekter som allerede har bevilgning fra SAMRISK, vil ikke bli prioritert.
- Vi vil tilstrebe balanse mellom de tre tematiske prioriteringene blant de søknadene som blir innstilt.
- Blant søknader med tilnærmet lik vurdering på punktene ovenfor, prioriterer vi søknader med kvinnelig prosjektleder.

Planen gir oversikt over

- utfordringer, mål og prioriteringer
- forventede resultater, virkninger og samfunns effekter
- tilgjengelige ressurser og budsjett

Se: [SAMRISK II programplan \(pdf\)](#).

Kontaktperson

Berit Berg Tjørhom

Spesialrådgiver | Fornyelse i offentlig sektor | bbt@forskningsradet.no

Global utvikling

Utviklingsforskning, global helse, utenriks og internasjonale relasjoner

90 millioner til internasjonal utviklingsforskning for fattigdomsreduksjon og bærekraftig utvikling

Midlene skal gå til forskningsprosjekter som kan bygge kunnskap om internasjonal utvikling og bidra til fattigdomsreduksjon og bærekraftig utvikling. Forskningen skal ha relevans for norsk utviklingspolitikk og bidra til å oppnå bærekraftsmålene ([last ned dokumentet The 2030 Agenda for Sustainable Development her](#)).

Prosjektene skal være et samarbeid mellom flere forskningsorganisasjoner. Det er viktig at partnere er involvert i prosjektet fra utforming av søknadene.

Søknaden må være relevant for minst én av følgende tematiske prioriteringer, og den må fokusere på minst ett av de 16 partnerlandene i norsk utviklingspolitikk, definert i [Meld.St.17 \(2017-2018\)](#).

- utdanning
- humanitære spørsmål
- utvikling av næringsliv og jobbskaping, skatt
- konflikt, sikkerhet og sårbarhet
- klima, miljø, hav og fornybar energi

30 millioner er øremerket til prosjekter om "skatt og ulovlig kapitalflyt".

Mer informasjon om de tematiske prioriteringene finner du i programplanen for NORGLOBAL2, som du kan laste ned til høyre på siden.

Søknaden må dessuten oppfylle disse punktene:

- Den må vise at dere har internasjonale partnere i prosjektet, hvorav minst én partner fra utviklingsland.
- Forskningen må være knyttet til et ODA-godkjente land og oppfylle kravene knyttet til forskning i OECDs DAC regelverk.
- Søknader om mer enn 6 millioner kroner må inkludere en ph.d.-kandidat ved en norsk forskningsorganisasjon.
- Søknader om mer enn 9 millioner kroner må inkludere både en ph.d.-kandidat og en postdoktor ved en norsk forskningsorganisasjon.
- I søknaden skal det være redegjort for etiske problemstillinger som kan oppstå i prosjektet.
- Søknader må være tydelig relatert til bærekraftsmålene.
- Særskilt for søknader rettet mot NORGLOBAL2 er at et støttebrev ("letter of intent") fra samarbeidspartnere må være vedlagt søknaden.

I tillegg teller det positivt dersom søknaden:

- har minst én norsk partner i tillegg til søkerinstitusjonen
- inkluderer flere utviklingsland
- inkluderer tverrfaglig forskning
- inkluderer en ph.d.-kandidat ved partnerinstitusjon i *samarbeidende utviklingsland* (For ph.d.-kandidater ved institusjon i utviklingsland, skal lokale satsers benyttes.)

Prioritering mellom søknader

Når vi prioriterer mellom søknader vil vi vektlegge disse hensynene:

- karakter på samlet vurdering fra panelet
- karakter på søknadens relevans
- god tematisk balanse innenfor porteføljen av prosjekter med midler fra NORGLOBAL2. Vi vil derfor prioritere søknader innenfor "humanitære spørsmål" og "utdanning".
- søknader som relaterer seg tydelig til bærekraftsmålene
- søknader som svarer på flere av de tematiske prioriteringene nevnt ovenfor
- søknader som har med partnere fra flere av de 16 partnerlandene
- Det teller positivt om søknaden tydelig beskriver hvordan forskningsresultater skal kommuniseres til sentrale beslutningstakere, forvaltning og allmennhet i Norge og i samarbeidslandene.
- Blant søknader som står tilnærmet likt etter at de er vurdert i lys av punktene over, prioriterer vi søknader med kvinnelig prosjektleder.

NORGLOBAL programplan

Planen gir oversikt over

- utfordringer, mål og prioriteringer
- forventede resultater, virkninger og samfunnseffekter
- tilgjengelige ressurser og budsjett

Se: [NORGLOBALs programplan \(engelsk pdf\)](#).

Kontaktpersoner

Inger-Ann Ulstein

Spesialrådgiver | Global utvikling | iau@forskningsradet.no | +4722037343 | +4790955155

Camilla Grime

Rådgiver | Global utvikling | icg@forskningsradet.no | +4722037143 | +4791322250

Intil 80 millioner til utenriksfeltet og internasjonale relasjoner

Midlene skal bidra til økt kunnskap om utenriks- og sikkerhetspolitikk og internasjonale forhold rettet mot Asia, Russland og Europa.

Du kan laste ned alle UTENRIKS' programdokumenter til høyre på siden.

Midlene er øremerket til følgende områder:

Asia i endring

- 15 millioner til utviklingsforskningen rettet mot Asia i endring
- 10 millioner til forskning innenfor utenriks- og sikkerhetsfeltet, jmfør faglige og tematiske prioriteringer i dokumentet "Asia i endring"

Utlysningen er forankret i programplanen for UTENRIKS. Søknader som faller inn under de tematiske og faglige prioriteringene nedfelt i dokumentet "Asia i endring", er relevante.

Midlene som er øremerket utviklingsforskning rettet mot Asia i endring, er bevilget til Forskningsrådet over bistandsbudsjettet og søknadene må derfor oppfylle krav til bruk av Official Development Assistance-(ODA)midler. For å oppfylle kravene, må søknaden ha som mål å fremme økonomisk utvikling eller velferd i land listet av OECD Development Assistance Committee (DAC). [Mer informasjon finner du her](#).

Europa

- 30 millioner til Europa-forskning

Utlysningen er forankret i programplanen for UTENRIKS. Søknader som faller inn under de tematiske og faglige prioriteringene nedfelt i dokumentet "Europa i endring, fase 3", er relevante. For å gi bedre balanse i Europa-porteføljen ønsker vi spesielt søknader knyttet til EU-direktivets og internasjonale avtalers virkning på norsk rett.

Russland

- 15 millioner til forskning på Russlands utenriks- og sikkerhetspolitikk, inklusive utenriksøkonomiske forhold

Utlysningen er forankret i programplanen for UTENRIKS. Søknader som faller inn under de prioriteringer som er gitt kap. 3.2 i Scientific and thematic priorities for the High North, Russia and Eastern Europe er relevante. Søknader som omhandler Russlands strategiske interesser og roller i Midtøsten – og hvordan dette påvirker norsk utenrikspolitikk og handlingsrom, er spesielt relevante.

Øst-Europa

- 12 millioner kroner til forskning på Øst-Europa

Utlysningen er forankret i programplanen for UTENRIKS og i Scientific and thematic priorities for the High North, Russia and Eastern Europe kap. 3.4. Forskning og samarbeid med Ukraina, Georgia og Hviterussland prioriteres.

Disse midlene er bevilget til Forskningsrådet over bistandsbudsjettet og søknadene må derfor oppfylle krav til bruk av Official Development Assistance (ODA) midler. For å oppfylle kravene må søknaden ha som mål å fremme økonomisk utvikling eller velferd i land listet av OECD Development Assistance Committee (DAC). [Mer informasjon finner du her](#).

For søknader til alle områder gjelder dessuten at de må oppfylle disse punktene for å være relevante:

- Søknader om mer enn 6 millioner kroner må inkludere en ph.d.-kandidat ved en norsk forskningsorganisasjon.
- Søknader om mer enn 9 millioner kroner må inkludere både en ph.d.-kandidat og en postdoktor ved en norsk forskningsorganisasjon.

Prioritering mellom søknader

Når vi prioriterer mellom søknader vil vi vektlegge disse hensynene:

- karakter på samlet vurdering fra panelet
- karakter på søknadens relevans
- Søknader om midler fra bistandsbudsjettet må oppfylle de nødvendige kravene i henhold til ODA-regelverket.
- Det teller positivt om søknaden beskriver hvordan forskningsresultater skal kommuniseres til sentrale beslutningstakere, forvaltningen og allmenheten.
- Det teller positivt om søknaden inkluderer internasjonalt samarbeid.
- Vi vil tilstrebe balanse mellom de tematiske og faglige prioriteringene i programplanen for UTENRIKS både blant de innstilte søknadene og innenfor den totale porteføljen av prosjekter finansiert av UTENRIKS.
- Blant søknader som står tilnærmet likt etter at de er vurdert i lys av punktene over, prioriterer vi søknader med kvinnelig prosjektleder.

UTENRIKS programdokumenter

- > [Workprogramme UTENRIKS 2018 \(pdf\)](#)
- > [Part of the UTENRIKS work programme - Scientific and thematic priorities for the High North Russia and Eastern Europe.pdf](#)
- > [Europa i endring fase 3 \(pdf\)](#)
- > [Asia i endring \(pdf\)](#)

Kontakt

Kristin Høiby

Spesialrådgiver | Global utvikling | krho@forskningsradet.no | +4722037514 | +4790852017

Camilla Grime

Rådgiver | Global utvikling | icg@forskningsradet.no | +4722037143 | +4791322250

Inntil 60 millioner til forskning på global helse

Midlene skal bidra til ny kunnskap om hvordan vi kan oppnå universell helsedekning og bærekraftige helsesystemer i utviklingsland, avgrenset til global helsesystem- og helsetjenesteforskning. Hensikten er å fremme god helse og livskvalitet for mennesker i utviklingsland.

Midlene skal gå til prosjekter som inkluderer utstrakt samarbeid nasjonalt og internasjonalt. Gjennom samarbeid skal prosjektene bidra til kompetansebygging i forskningsmiljøer i Norge og i utviklingsland.

Universell helsedekning innebærer at alle mennesker har tilgang til essensielle helsetjenester av høy kvalitet som svarer på de viktigste årsakene til sykdom og død, uten å måtte sette seg i økonomisk uføre.

Helsetjenesteforskning forstås her som et flerfaglig vitenskapelig felt hvor man studerer hvordan sosiale faktorer, finansieringssystemer, organisatoriske strukturer og prosesser, teknologi og personellatferd påvirker tilgang til tjenester, kvaliteten og kostnadene ved tjenestene, og til syvende og sist helse og livskvalitet for befolkningen. Med *utviklingsland* mener vi her "least developed countries, other low income countries, and lower middle income countries and territories" slik de er definert i [OECD DAC listen](#).

Søknader er kun relevante dersom de oppfyller én eller begge av disse tematiske prioriteringene:

- prosjektet skal frembringe ny kunnskap om struktur, organisering, levering, økonomi og finansiering av helsetjenester, inkludert prioritering og fordeling mellom tjenestetilbud
- prosjektet skal frembringe ny kunnskap om implementering og/eller levering av nye og/eller forbedrede helsetjenester

For å være relevant må søknaden i tillegg:

- gjøre tydelig rede for hvordan prosjektet skal bidra til å nå [bærekraftsmål 3](#), spesifikt delmål 3.8
- være begrunnet i, og beskrive, brukernes behov og medvirkning i alle deler av prosjektet. Brukere kan i denne sammenhengen være pasienter, klienter og pårørende, befolkningen, ansatte i helse- og velferdstjenestene og forvaltning og myndigheter.
- inkludere partnerskap med forskergrupper og forskningsinstitusjoner i utviklingsland

Særsilt for søknader rettet mot "Global helse", er at et støttebrev ("letter of intent") fra samarbeidspartnerne må være vedlagt søknaden. Prosjekter som søker finansiering kan ha prosjektleder fra utviklingsland.

Forskningsinstitusjoner i høyinntektsland kan også være samarbeidspartnere i prosjektet, men kan maksimalt få 30 prosent av Forskningsrådets totale finansiering til prosjektet.

Prioritering mellom søknader

Når vi prioriterer mellom søknader, tar vi følgende hensyn:

- Vi vektlegger søknadens relevans.
- Vi vektlegger samlet vurdering fra panelet.
- Vi vektlegger karakteren på vurderingskriteriet *virknings og effekter (impact)* mer enn de andre kriteriene.

Blant søknader som står likt etter at punktene ovenfor er vurdert, vil vi prioritere

- søknader som inkluderer samarbeid og partnerskap med høyt kvalifiserte internasjonale forskergrupper, også utenfor utviklingsland
- søknader med minst én norsk partner i tillegg til søkerinstitusjonen
- søknader som inkluderer en ph.d.-kandidat og/eller en postdoktor ved en norsk forskningsorganisasjon og/eller ved en institusjon i et utviklingsland

Blant søknader som står tilnærmet likt etter at de er vurdert i lys av punktene over, prioriterer vi søknader med kvinnelig prosjektleder.

Kontaktpersoner

Karine Kålsås

Seniorrådgiver | Global utvikling | kka@forskningsradet.no | +4722037402 | +4790747920

Zlata Turkanovic

Rådgiver | Global utvikling | zt@forskningsradet.no | +4722037109 | +4748061443

Hav

Marinforskning

85–95 millioner til forskning på marine økosystemer og effekter av menneskelig påvirkning

God kunnskap om økosystemene og kunnskap om forekomst og effekter av menneskelig påvirkning er viktig for å kunne forvalte norske kyst- og havområder på en langsiktig og bærekraftig måte. Vi trenger også slik kunnskap for å sikre forsvarlig miljøkvalitet og god mattrygghet.

Midlene skal gå til prosjekter som frembringer nødvendig kunnskap for bærekraftig forvaltning og bruk av marine ressurser. Dette er i tråd med Forskningsrådets bærekraftstrategi der "Rene, trygge og produktive hav" er ett av ti prioriterte kunnskapsområder med basis i FNs bærekraftsmål.

Se programplanen for MARINFORSK for utdypende informasjon, du kan laste den ned til høyre på siden.

Søknaden må være relevant for minst én av disse tematiske prioriteringene, og det må framkomme tydelig av relevansvedlegget til søknaden *hvilken eller hvilke*

prioriteringer søknaden retter seg mot:

1. Økt kunnskap om hvordan individer, populasjoner og økosystemers respons på én påvirkning avhenger av en eller flere andre påvirkninger og hvordan flere påvirkninger (minst to) har effekter på marine økosystemer når de er tilstede samtidig. Aktuelle påvirkninger er klimaendringer, forurensning, forsøpling, fiskeri og akvakultur, men det kan også være andre.
2. Økt kunnskap om drivkreftene bak og konsekvenser av variasjoner og endringer i de marine økosystemenes struktur og funksjon. Dette kan gjerne ses i sammenheng med menneskeskapt påvirkningsfaktorer (jmfør punkt 1).
3. Utvikling og bruk av nye kostnadseffektive metoder og teknologi som kan gi økt forståelse av prosesser i marine økosystemer.

Polarforskningsprogrammet (POLARPROG) bidrar med inntil 12 millioner kroner som skal gå til forskningsprosjekter innenfor de tematiske prioriteringene ovenfor, men med relevans for polare områder. Se POLARPROGs programplan for definisjon av polare områder. Du kan laste den ned til høyre på siden.

Prioritering mellom søknader

Når vi prioriterer mellom søknader med lik relevans og samme karakter på samlet vurdering fra panelet, tar vi følgende hensyn:

- Vi vektlegger karakteren på vurderingskriteriet *forskningskvalitet (excellence)* mer enn de andre kriteriene.
- Vi vil tilstrebe å finansiere minst ett prosjekt innenfor hver av de tre tematiske prioriteringene beskrevet over.
- Vi har ønske om å finansiere minst ett prosjekt rettet mot kystnære forhold.
- Blant søknader som står tilnærmet likt etter at de er vurdert i lys av punktene over, prioriterer vi søknader med kvinnelig prosjektleder.

MARINFORSK programplan

Planen gir oversikt over

- utfordringer, mål og prioriteringer
- forventede resultater, virkninger og samfunnseffekter
- tilgjengelige ressurser og budsjett

Se: [MARINFORSKs programplan \(pdf\)](#).

POLARPROG programplan

Planen gir oversikt over

- utfordringer, mål og prioriteringer
- forventede resultater, virkninger og samfunnseffekter
- tilgjengelige ressurser og budsjett

Se: [POLARPROG programplan \(pdf\)](#).

Kontaktperson

Christian Wexels Riser

Spesialrådgiver | Hav og polar | cwr@forskningsradet.no

Helse

Helse- og velferdstjenester

Midler til helseforskning

Med unntak av forskning på helse- og velferdstjenester og global helse, lyser vi ut mesteparten av de målrettede midlene til helseforskning i 2020 med frist 16. september, cirka 260 millioner.

Midlene skal gå til [Samarbeidsprosjekter for å møte utfordringer i samfunn og næringsliv](#). Kun forskningsorganisasjoner kan søke, men vi stiller krav om samarbeid med aktører utenfor forskningssektoren, slik som kommuner, bedrifter, interesseorganisasjoner eller andre.

Global helseforskning

Vi lyser ut inntil 60 millioner til forskning om hvordan vi kan oppnå universell helsedekning og bærekraftige helsesystemer i utviklingsland. Fullstendig informasjon finner du under temaområdet "[Global utvikling](#)".

60 millioner til tjenesteforskning innenfor helse-, omsorgs- og velferdstjenestene

Forskningen skal bidra til god kvalitet, kompetanse og effektivitet i helse-, omsorgs- og velferdstjenestene. Den skal også sikre gode pasient- og brukerforløp med utgangspunkt i brukernes behov og bidra til å nå målene i HELSEVEL, se mer om HELSEVEL i lenken til høyre på siden.

Midlene skal gå til tjenesteforskning, slik det er beskrevet i programplanen for HELSEVEL (kap. 3.1), innenfor områdene:

- helse- og omsorgstjenester
- arbeids- og velferdstjenester
- barne- og familievernet

Søknadene må i tillegg falle inn under minst ett av de seks tverrgående kunnskapsområdene beskrevet i programplanen til HELSEVEL (kap. 3.3). Du kan laste ned programplanen til høyre på siden.

Vi har fem tematiske prioriteringer, spesielt relevante er søknader som

- vil frembringe ny kunnskap om hvordan ulike modeller for samarbeid på tvers av tjenestekområder kan bidra til høyere kvalitet og mer bærekraftige tjenester
- vil frembringe ny kunnskap om strukturelle, organisatoriske og økonomiske forhold med betydning for samhandling og integrerte tjenestetilbud
- legger spesiell vekt på overganger for personer med komplekse og sammensatte behov
- vil frembringe ny kunnskap om digitaliseringens muligheter/konsekvenser for økt samhandling og bedre kvalitet på helse-, velferds og omsorgstjenestene
- inneholder et kvantitativt og/eller komparativt perspektiv og design på disse tematiske prioriteringene

For å være relevant må søknaden i tillegg være begrunnet i brukernes behov. Brukere kan i denne sammenhengen være pasienter, klienter og pårørende, befolkningen, ansatte i helse- og velferdstjenestene og forvaltning og myndigheter. Du må beskrive hvem brukerne er, og hvordan de er involvert i planleggingen, gjennomføringen av prosjektet og i utnyttelsen av resultatene.

Prioritering mellom søknader

Ved prioritering mellom søknader vektlegger vi følgende, i den rekkefølgen punktene er satt opp:

1. karakter på søknadens relevans
2. at minst ett prosjekt innenfor hvert av tjenestekområdene inngår blant de innstilte søknadene, forutsatt at søknaden har karakter 5 eller høyere på kriteriet *forskningskvalitet (excellence)* fra panelet
3. tematisk og faglig balanse i HELSEVEL-porteføljen som helhet
4. karakter på samlet vurdering fra fagpanelet
5. tverr- og flerfaglighet i de innstilte søknadene
6. søknaden inkluderer internasjonalt samarbeid som også kan styrke muligheten for framtidig deltagelse i EU-finansierte prosjekter
7. søknaden bidrar til å styrke samarbeid mellom forskningsinstitusjoner og -miljø i Norge
8. dersom kjønnsperspektivet i forskningen er relevant, at dette er beskrevet i søknaden
9. Blant søknader som står tilnærmet likt etter at de er vurdert i lys av punktene over, vil søknader med kvinnelig prosjektleder prioriteres.

HELSEVEL programplan

Planen gir oversikt over

- utfordringer, mål og prioriteringer
- forventede resultater, virkninger og samfunnseffekter
- tilgjengelige ressurser og budsjett

Se: [HELSEVEL programplan \(pdf\)](#).

> HELSEVEL - Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester

Tjenesteforskning og innovasjon for økt kvalitet, kompetanse og effektivitet i helse- og omsorgstjenestene, arbeids- og velferdstjenestene og barne- og familievernet.

Kontaktpersoner

Åse-Marit Kristiansen

Seniorrådgiver | Fornyelse i offentlig sektor | amk@forskningsradet.no

Kristin Andersen

Seniorrådgiver | Fornyelse i offentlig sektor | kran@forskningsradet.no

Klima- og polarforskning

Endringer i Arktis og effekter av klimaendringer

70 millioner til forskning på effekter av klimaendringer på natur og samfunn

Midlene skal gå til prosjekter som har som mål å øke forståelsen av effekter av klimaendringer på natur og konsekvenser for samfunnet, og hvordan disse best kan håndteres.

Klimaendringene påvirker fysisk naturmiljø, naturmangfold og økosystemer. Dette griper inn i samfunnet gjennom å påvirke naturgoder og økosystemtjenester og som belastning og risiko fra naturfarer. Dermed møter samfunnet et bredt spekter av konsekvenser, som belastninger på naturmangfold, fysisk infrastruktur, matproduksjon og matsikkerhet, helseeffekter, ressurskonflikter, migrasjon, og investeringsrisiko.

For å forstå og forutsi slike konsekvenser, er forskning på effekter av klimaendringer en forutsetning. Forskningen er et nødvendig grunnlag for samfunnets klimatilpasning og en viktig motivasjonsfaktor for politikkutforming og handling i arbeidet med omstilling til lavutslippssamfunnet.

Søknadene må passe inn under de tematiske og faglige prioriteringene omtalt i punkt 4.2 i programplanen til KLIMAFORSK, men de må også være avgrenset til landarealer og kystsonen. For at søknaden skal være relevant, må hovedproblemstillingen omhandle en av disse tematiske prioriteringene:

- effekter av klimaendringer på økosystemer og økosystemtjenester/naturgoder. Eventuelle artsspesifikke problemstillinger må være knyttet til sentrale økosystemer eller være relatert til sentrale økosystemstrukturer eller -funksjoner
- fysiske effekter av klimaendringer på natur med konsekvenser for næringer, samfunnssektorer, og menneskers helse og levekår
- samfunnsutfordringer forårsaket av effekter av klimaendringer globalt

Søknaden kan inkludere forskning på de andre tematiske og faglige prioriteringene i programplanen til KLIMAFORSK i den grad det er relevant for prioriteringene ovenfor.

Prosjektene skal ha relevans for

- forvaltningens og samfunnets behov for kunnskap
- viktige pågående nasjonale og internasjonale kunnskapsprosesser knyttet til nasjonale klima- og miljømål, som for eksempel FNs Klimapanel (IPCC), Naturpanelet (IPBES) og relevante bærekraftsmål (SDG-er)

Prioritering mellom søknader

Når vi prioriterer mellom søknader med lik relevans og samme karakter på samlet vurdering fra panelet, tar vi følgende hensyn:

- Karakteren på vurderingskriteriet *forskningskvalitet* (*excellence*) vil vektlegges mer enn de andre kriteriene.
- Brukermedvirkning i prosjektene, gjennom for eksempel referansegrupper, vil telle positivt der dette er relevant.
- Kvaliteten på plan for kommunikasjon av forskningsresultater til sentrale beslutningstakere, forvaltning og allmennhet vil bli vektlagt.
- Det vil telle positivt å inkludere rekrutteringsstillinger og/eller unge forskere er i søknaden.
- Tverrfaglighet i prosjektet vil telle positivt der dette er relevant.
- Det vil telle positivt dersom internasjonalt samarbeid er inkludert i søknaden.
- Blant søknader som står tilnærmet likt etter at de er vurdert i lys av punktene over, vil vi prioritere søknader med kvinnelig prosjektleder.

KLIMAFORSK programplan

Planen gir oversikt over

- utfordringer, mål og prioriteringer
- forventede resultater, virkninger og samfunnseffekter

- tilgjengelige ressurser og budsjett

Se: [KLIMAFORSK programplan \(pdf\)](#)

Kontaktpersoner

Ivar Thoralf Berthling

Seniorrådgiver | Klima og miljø | itb@forskningsradet.no

Malin Lemberget Lund

Seniorrådgiver | Klima og miljø | mlu@forskningsradet.no

52 millioner til forskning på effekter av endringer i Arktis

Midlene skal gå til prosjekter som har som mål å øke forståelsen av hvordan de pågående og sannsynlige fremtidige endringene i Arktis påvirker samfunn, politikk og ressurs- og miljøforvaltning.

Flere land viser nå økt interesse for Arktis. Klimaendringene skjer raskere i polare områder enn andre steder på jorda og de økte temperaturene medfører store endringer i fysisk, biotisk og kjemisk miljø. Dette påvirker økosystemene og de høstbare ressursene. Mindre havis gjør at store havområder åpner seg opp for økonomisk aktivitet med transportveier, turisme og maritime næringer. Arktis gjennomgår store endringer blant annet som følge av næringsutvikling og innovasjon, demografi, urbanisering, migrasjon, utvikling av infrastruktur og teknologi. Samlet gir dette både muligheter og utfordringer for arktiske samfunn og andre som har interesser i næringer og samfunnsutvikling i regionen. Dette stiller store krav til bærekraftig utvikling, planlegging og økosystembasert forvaltning.

Endringene er ikke like over hele Arktis og ulike geografiske områder, lokalsamfunn og samfunnsstrukturer påvirkes og tilpasser seg forskjellig. Dette kan medføre behov for ulike politiske og forvaltningsmessige tiltak, på lokalt, nasjonalt og internasjonalt nivå – og på tvers av disse nivåene.

Søknader er relevante dersom prosjektet vil bidra til samfunnsvitenskapelige aspekter ved å ha søkelys på ett eller begge av disse forskningsspørsmålene:

1. hvordan endringer i Arktis påvirker ulike lokalsamfunn og samfunnsstrukturer, inkludert hvordan menneskelig aktivitet forsterker endringene
2. om og hvordan nasjonal og internasjonal politikktutforming, samfunnsplanlegging og ressurs- og miljøforvaltning responderer på disse endringene

Prioriteringene er utdypet i programplanene for Polarforskningsprogrammet (kap. 4.1 og 4.3) og NORRUSS Pluss (kap. 4.1), som du kan laste ned til høyre på siden.

Det geografiske området for utlysningen er Arktis slik det er definert på side 6 i POLARPROGs programplan. Sirkumpolare studier der en større del av de norske nordområdene inkluderes, er relevante dersom det styrker det polare elementet i prosjektet.

Antarktis omfattes ikke av denne utlysningen.

Søknaden må i tillegg være relevant for minst én av disse tematiske prioriteringene:

- nasjonalt lovverk og folkerettslige problemstillinger
- geopolitikk og geoøkonomiske forhold
- samfunnsutvikling, -planlegging og -økonomi
- naturgoder og økosystemtjenester, naturfarer og påfølgende samfunnsmessige effekter

Prosjektene skal være relevante for norske forhold og for forvaltningens, næringslivets og/eller samfunnets behov for kunnskap. I søknaden skal du beskrive hvordan prosjektet vil oppnå dette.

Prioritering mellom søknader

Når vi prioriterer mellom søknader med lik relevans og samme karakter på samlet vurdering fra ekspertpanelene, tar vi følgende hensyn:

- Karakteren på vurderingskriteriet *forskningskvalitet (excellence)* vil vektlegges mer enn de andre kriteriene.
- Vi vil tilstrebe balanse mellom de tematiske prioriteringene blant prosjektene som blir innstilt.
- Vi legger vekt på en god og realistisk kommunikasjonsplan med beskrivelse av konkrete tiltak og aktiviteter rettet mot relevante brukergrupper.
- Brukermedvirkning gjennom for eksempel referansegrupper, vil telle positivt der dette er relevant.
- Søknader som inkluderer rekrutteringsstillinger og/eller unge forskere, vil telle positivt.
- Blant søknader som står tilnærmet likt etter at de er vurdert i lys av punktene over, prioriterer vi søknader med kvinnelig prosjektleder.

POLARPROG programplan

Planen gir oversikt over

- utfordringer, mål og prioriteringer
- forventede resultater, virkninger og samfunnseffekter
- tilgjengelige ressurser og budsjett

Se: [POLARPROG programplan \(pdf\)](#).

NORRUSS programplan

Planen gir oversikt over

- utfordringer, mål og prioriteringer
- forventede resultater, virkninger og samfunnseffekter
- tilgjengelige ressurser og budsjett

Kontaktperson

Jon L. Fuglestad

Seniorrådgiver | Hav og polar | jlf@forskningsradet.no

Muliggjørende teknologier

Nanoteknologi og avanserte materialer

100 millioner til nanoteknologi og avanserte materialer

Midlene skal gå til å bygge kunnskap om nanoteknologi, mikroteknologi og avanserte materialer, med betydelig relevans for fremtidige anvendelser.

Prosjektene må være på såkalt TRL-nivå 2 eller høyere og inkludere tiltak for å integrere RRI i forskningspraksisen.

Søknaden må være relevant for minst én av disse tematiske prioriteringene:

- fornybar energi
- miljø og klima
- bedre helse og medisinsk teknologi
- økt verdiskapning og innovasjon basert på nasjonale naturressurser
- økt kunnskap om effekter av nanomaterialer på mennesker og økosystemer

I søknaden må du beskrive hvordan dere planlegger å knytte kontakt med aktører/interessenter – nasjonale og/eller internasjonale – som har interesse for resultatene fra forskningen. Disse kan komme fra næringslivet, offentlig sektor eller andre grupperinger. Kontakten med aktører/interessenter kan organiseres i rådgivende grupper, planlagte konferanser eller via andre tiltak.

Søknaden må beskrive hvordan dere planlegger å anvende nasjonalt finansiert forskningsinfrastruktur.

Du finner utdypende informasjon om TRL, RRI og prioriteringene i programplanen for NANO2021 til høyre på siden.

Prioritering mellom søknader

Når vi prioriterer mellom søknader med lik karakter på samlet vurdering fra panelet, tar vi følgende hensyn:

1. Vi vektlegger gjennomgående høye karakterer for alle vurderingskriteriene.
2. Karakteren for vurderingskriteriet *forskningskvalitet (excellence)*, vil bli prioritert.
3. Vi prioriterer karakteren for relevans.
4. Vi vil tilstrebe balanse mellom de tematiske prioriteringene blant prosjektene som blir innstilt.
5. Blant søknader som står tilnærmet likt etter at de er vurdert i lys av punktene over, prioriterer vi søknader med kvinnelig prosjektleder.

Planen gir oversikt over

- utfordringer, mål og prioriteringer
- forventede resultater, virkninger og samfunnseffekter
- tilgjengelige ressurser og budsjett

Se: [NANO2021 programplan \(pdf\)](#).

Kontaktperson

Aase Marie Hundere

Spesialrådgiver | Åpen forskerarena | amh@forskningsradet.no

Petroleum

Reduksjon av klimagassutslipp, energieffektivisering, miljø, storulykker og arbeidsmiljø

20 millioner til reduksjon av klimagassutslipp, energieffektivisering og miljø, storulykker og arbeidsmiljø

Midlene skal gå til å bygge kunnskap som kan bidra til reduserte klimagassutslipp, energieffektivisering og redusert fotavtrykket i miljøet og til reduksjon av risikoen for storulykker og forbedret arbeidsmiljø knyttet til petroleumsindustrien på norsk sokkel.

Relevanskarakteren vil ta hensyn til både strukturelle og tematiske prioriteringer.

Strukturelle prioriteringer

Søknader som tar for seg problemstillinger der samarbeid med industrien er særskilt krevende å få etablert eller ikke er hensiktsmessig, er relevante. Søknaden **må** derfor gi et konkret og tydelige svar på hvordan prosjektet faller inn under ett av eller begge disse punktene:

- områder hvor det er interesse-konflikt, og hvor uavhengig forskning uten industrideltagelse vil være en styrke for forskningen
- områder der industrien ikke har stor egeninteresse av forskningen, men der samfunnseffektene er store og viktigere enn effektene for verdiskaping og nytte direkte hos industrien

Prosjekter der det er hensiktsmessig og en styrke å etablere samarbeid med industrien, skal søke på utlysningen [Kompetansebyggende prosjekter for næringslivet](#) med søknadsfrist 16.09.2020.

Tematiske prioriteringer

Søknaden **må** være relevant for minst én av disse tematiske prioriteringene:

- reduksjon av klimagassutslipp, energieffektivisering og miljø
- storulykker og arbeidsmiljø

Alle søkere må lese programplanen til PETROMAKS 2. De tematiske prioriteringene er utfyllende beskrevet i kap. 4.2.1 og 4.2.5. Du kan laste ned programplanen til høyre på siden.

Prioritering mellom søknader

Når vi prioriterer mellom søknader med lik relevans og samme karakter på samlet vurdering fra panelet, tar vi følgende hensyn:

- Vi vil se søknader om Forskerprosjekt for fornyelse i sammenheng med søknader innenfor de samme tematiske prioriteringene i de andre utlysningene som behandles i Porteføljestyret for petroleum i 2020. Dette gjelder [Kompetanseprosjekt](#), [Innovasjonsprosjekt](#) og [Demonstrasjonsprosjekt for næringslivet](#).
- Porteføljestyret vil gjøre en samlet vurdering på tvers av utlysningene med hensyn til de tverrgående prioriteringene i programplanen:
  - nordområdene
  - reduksjon av klimagassutslipp og energieffektivisering
  - digitalisering
  - utfordringer ved implementering og bruk av ny teknolog

- Blant søknader som står tilnærmet likt etter at de er vurdert i lys av punktene over, prioriterer vi søknader med kvinnelig prosjektleder.

PETROMAKS2 programplan

Planen gir oversikt over

- utfordringer, mål og prioriteringer
- forventede resultater, virkninger og samfunnseffekter
- tilgjengelige ressurser og budsjett

Se: [PETROMAKS2 programplan \(pdf\)](#).

Kontaktpersoner

Espen Forsberg Holmstrøm

Seniorrådgiver | Petroleum | efh@forskningsradet.no

Andreas Quamme Nielsen

Seniorrådgiver | Petroleum | aqn@forskningsradet.no

Utdanning og kompetanse

Forskning for og om utdanningssektoren

Inntil 100 millioner til utdanningsforskning

Midlene skal gå til forskning om og for utdanningssektoren. Målet er å bygge kunnskap av høy kvalitet og relevans for politikktutforming, forvaltning og praksisfelt, og bidra til kunnskapsbasert utvikling.

Søknaden må være relevant for minst ett av de fire områdene i programplanen for FINNUT. Det er også åpent for prosjekter som ser på flere av områdene i sammenheng.

De fire områdene er:

- læringsprosesser, vurderingsformer og læringsutbytte
- praksis, profesjonsutøvelse og kompetanseutvikling
- styring, ledelse, organisering og resultatopnåelse
- utdanning, samfunn og arbeidsliv

Du finner utdypende informasjon på side 15–16 i programplanen, som du kan laste ned til høyre på siden.

Vi etterspør forskning for og om hele utdanningssektoren og alle utdanningsnivåer, fra barnehage og skole til høyere utdanning og læring i arbeidslivet. Også prosjekter som ser på overgangene mellom nivåene i utdanningsløpet og overgangen fra utdanning til arbeidsliv er relevante.

I tillegg vil det telle positivt dersom søknaden:

- har et aktivt samarbeid med minst en annen nasjonal forskningsinstitusjon
- beskriver konkrete planer for internasjonalt samarbeid, for eksempel sampublisering eller mobilitet
- inkluderer rekrutteringsstillinger
- er tverr- eller flerfaglig, for eksempel samarbeid mellom to eller flere fag

Prioritering mellom søknader

Når vi prioriterer mellom søknader, tar vi følgende hensyn:

- karakter på samlet vurdering fra panelet
- karakter på søknadens relevans

- Vi tilstreber balanse mellom de fire områdene beskrevet over blant søknadene som blir innstilt.
- Vi vil vektlegge at de innstilte søknadene dekker ulike deler og nivåer av utdanningssektoren.
- Blant søknader som står tilnærmet likt etter at de er vurdert i lys av punktene over, prioriterer vi søknader med kvinnelig prosjektleder.

FINNUT programplan

Planen gir oversikt over

- utfordringer, mål og prioriteringer
- forventede resultater, virkninger og samfunns effekter
- tilgjengelige ressurser og budsjett

Se: [FINNUT programplan \(pdf\)](#).

Kontaktperson

Hilde Rønning

Seniorrådgiver | Velferd og utdanning | hro@forskningsradet.no

Velferd, kultur og samfunn

Kunnskap, mangfold, velferd, arbeid, migrasjon, helse- og velferdstjenester, samisk forskning, kultur og media

Tjenesteforskning innenfor helse-, omsorgs- og velferdstjenestene

Vi lyser ut 60 millioner til tjenesteforskning innenfor disse områdene:

- helse- og omsorgstjenester
- arbeids- og velferdstjenester
- barne- og familievernet

Fullstendig informasjon finner du under [temaområdet "Helse"](#).

Inntil 200 millioner til forskning på velferd, arbeidsliv og migrasjon

Vi lyser ut midler til forskning på alle temaområdene i programplanen til velferd, arbeidsliv og migrasjon (VAM). Forskingen skal gi kunnskap av høy kvalitet som bidrar til at samfunnet får bedre evne, virkemidler og kapasitet til å håndtere og løse aktuelle samfunnsutfordringer.

Midlene skal gå til prosjekter som gir kunnskap om og bidrar til å løse samfunnsutfordringer innenfor ett eller flere av områdene i VAMs programplan (som du kan laste ned til høyre på siden):

- velferd, levekår og ulikhet
- omstillingsdyktig, inkluderende og helsefremmende arbeidsliv
- aktivt medborgerskap, migrasjon og institusjonenes rolle

Søknaden skal ta utgangspunkt i nasjonal og internasjonal kunnskapsstatus på disse områdene.

Spesielt relevant er:

- søknader som svarer på programplanens kap. 4.2 "**Omstillingsdyktig, inkluderende og helsefremmende arbeidsliv**"
- forskning på effekter og tiltak, se omtale i programplanens kap. 5.1 "**Forskning i VAM**"

I tillegg teller det positivt dersom søknaden

- er fler- og tverrfaglige
- inkluderer rettsvitenskapelige perspektiver
- inkluderer aktivt nasjonalt og internasjonalt samarbeid

Prioritering mellom søknader

Når vi prioriterer mellom søknader med lik relevans og samme karakter på samlet vurdering fra panelet, tar vi følgende hensyn:

- Blant prosjektlederne, vil vi tilstrebe en balanse mellom erfarne forskere og forskere som er tidligere i karrieren.
- Blant søknader som står tilnærmet likt etter at de er vurdert i lys av punktene over, prioriterer vi søknader med kvinnelig prosjektleder.

VAM programplan

Planen gir oversikt over

- utfordringer, mål og prioriteringer
- forventede resultater, virkninger og samfunnseffekter
- tilgjengelige ressurser og budsjett

Se: [VAMs programplan \(pdf\)](#).

Kontaktperson

Yngvill Rådmannsøy Tømmerberg

Spesialrådgiver | Velferd og utdanning | yrt@forskningsradet.no

Inntil 60 millioner til forskning på samfunnsutviklingens kulturelle forutsetninger innenfor områdene kunnskap, velferd og mangfold

Forskningen skal utfordre og utvide eksisterende kunnskapsgrunnlag for samfunnsmessige veivalg, og bidra med nye perspektiver og ny kunnskap på særlig samfunnsrelevante områder.

Søknadene må være relevante for disse prioriteringene

Midlene skal gå til prosjekter som viser hvordan ny kunnskap om kulturelle fenomener kan bidra til å belyse og håndtere aktuelle samfunnsutfordringer på området "**Kunnskap, velferd og mangfold**", slik det er beskrevet i SAMKULs programplan kapittel 4.2.3. Søknadene må også reflektere SAMKUL-perspektivet generelt (kapittel 4.1 og 4.2). Du kan laste ned programplanen til høyre på siden.

Prosjektene må ta opp aktuelle samfunnsutfordringer i kunnskapssamfunnet og velferdssamfunnet. Gjennom analyser av historiske, språklige og kommunikative, religiøse, normative og estetiske dimensjoner, skal prosjektene gi ny innsikt i disse utfordringene, og i hvordan de kan håndteres.

Skal søknaden nå opp i konkurransen, må den i tillegg oppfylle minst én av følgende prioriteringer:

- humanistiske perspektiver
- fler- og tverrfaglighet
- internasjonalt og nasjonalt samarbeid

Prioritering mellom søknader

Når vi prioriterer mellom søknader med lik relevans og samme karakter på samlet vurdering fra panelet, tar vi følgende hensyn:

- Søknader med prosjektleder som allerede har et pågående prosjekt innenfor SAMKUL, vil ikke bli prioritert.
- Søknader som overlapper med pågående prosjekter finansiert av Forskningsrådet, vil ikke bli prioritert.
- Søknader som bringer inn rettsvitenskapelige perspektiver, vil bli prioritert.
- Innenfor den overordnede tematiske prioriteringen, vil vi tilstrebe balanse mellom forskningstemaene for de prosjektene som blir innstilt.
- Blant prosjektlederne, vil vi tilstrebe en balanse mellom erfarne forskere og forskere som er tidligere i karrieren.
- Blant søknader som står tilnærmet likt etter at de er vurdert i lys av punktene over, prioriterer vi søknader med kvinnelig prosjektleder.

SAMKUL programplan

Planen gir oversikt over

- utfordringer, mål og prioriteringer
- forventede resultater, virkninger og samfunnseffekter
- tilgjengelige ressurser og budsjett

Se: [SAMKUL programplan \(pdf\)](#).

Kontaktperson

Tor Lunde Larsen

Spesialrådgiver | Universitets- og høyskolepolitikk | tll@forskningsradet.no

Inntil 40 millioner til forskning på kultur- og mediesektoren

Forskningen vi støtter skal gi kunnskap om utfordringer og muligheter knyttet til endringer i teknologiske og økonomiske rammebetingelser i kultur- og mediesektoren, og om kultur- og mediepolitikk.

Søknaden må være relevant for minst én av disse tematiske prioriteringene:

- digitalisering
- økonomiske endringstrekk
- kultur- og mediepolitikk

I søknaden må du forholde deg til programplanen for KULMEDIA, den beskriver utfordringer og prioriteringer. Du kan laste ned programplanen til høyre på siden.

I tillegg teller det positivt dersom søknaden:

- bidrar til kompetansebygging
- er fler- og/eller tverrfaglig
- inkluderer internasjonalt og nasjonalt samarbeid

Prioritering mellom søknader

Når vi prioriterer mellom søknader vil vi vektlegge disse hensynene:

- karakter på samlet vurdering fra panelet
- karakter på søknadens relevans
- Søknader som tematisk overlapper med prosjekter som allerede har/har hatt bevilgning i KULMEDIA, vil ikke bli prioritert.
- Vi vil tilstrebe balanse i KULMEDIAS prosjektportefølje som helhet, mellom de ulike temaområdene i programplanen.
- Blant prosjektlederne vil vi tilstrebe en balanse mellom erfarne forskere og forskere som er tidligere i karrieren.
- Blant søknader som står tilnærmet likt etter at de er vurdert i lys av punktene over, prioriterer vi søknader med kvinnelig prosjektleder.

KULMEDIA programplan

Planen gir oversikt over

- utfordringer, mål og prioriteringer
- forventede resultater, virkninger og samfunnseffekter
- tilgjengelige ressurser og budsjett

Se: [KULMEDIA programplan 2019-2023 \(pdf\)](#)

Kontaktperson

Solbjørg Rauset

Seniorrådgiver | Fornyelse i offentlig sektor | sol@forskningsradet.no

14 millioner til samisk forskning

Midlene skal gå til prosjekter som vil bidra til ny forskningsbasert kunnskap for at den samiske folkegruppen skal kunne sikre og utvikle språket sitt, kulturen sin og samfunnet sitt.

Søknader innenfor hele programplanen er relevante, men vi ønsker spesielt å styrke forskning som faller inn under kapittel 3.6 i programplanen til SAMISK III: "Levekår og befolkningsutvikling". I tillegg ønsker vi at minst ett av disse områdene er inkludert i prosjektet:

- levekår og helse
- demografi og bosettingsmønster
- kulturell resiliens

I tillegg teller det positivt dersom du i søknaden:

- inkluderer samarbeid mellom institusjoner og/eller lokale eller regionale forskningsmiljøer
- inkluderer postdoktorstipend og/eller doktorgradsstipend
- ser på internasjonale komparative problemstillinger med utgangspunkt i samiske forhold

Du finner utdypende informasjon i programplanen for SAMISK III, som du kan laste ned til høyre på siden.

Prioritering mellom søknader

Når vi prioriterer mellom søknader vil vi vektlegge disse hensynene:

- karakter på samlet vurdering fra panelet
- karakter på søknadens relevans
- Vi vil også tilstrebe en god balanse innenfor SAMISKs prosjektportefølje som helhet. Det betyr at nye prosjekter vil bli vurdert opp mot våre pågående og avsluttede prosjekter.
- Blant søknader som står tilnærmet likt etter at de er vurdert i lys av punktene over, prioriterer vi søknader med kvinnelig prosjektleder.

SAMISK programplan

Planen gir oversikt over

- utfordringer, mål og prioriteringer
- forventede resultater, virkninger og samfunnseffekter
- tilgjengelige ressurser og budsjett

Se: [SAMISKs programplan \(pdf\)](#).

Kontaktperson

Elisabeth Westphal

Seniorrådgiver | Velferd og utdanning | ewe@forskningsradet.no

Krav til utforming

Søknaden skal opprettes og sendes inn via Mitt nettsted. Du kan endre og sende inn søknaden flere ganger fram til søknadsfristen. Vi anbefaler at du sender inn søknaden så snart du har fylt ut søknadsskjemaet og lastet opp de obligatoriske vedleggene. Når søknadsfristen går ut er det den versjonen av søknaden som ble sendt inn sist, som vi behandler.

Søknader som ikke oppfyller følgende krav, vil bli avvist:

- Søknaden og alle vedleggene skal skrives på engelsk, med unntak for beskrivelse av relevans for tema, som du kan skrive på norsk eller engelsk.
- Obligatoriske vedlegg må være med.

- Krav til prosjektleder må være oppfylt.
- Krav til prosjektansvarlig forskningsorganisasjon må være oppfylt.
- Prosjektet må starte mellom 01.01.2021 og 01.12.2021.
- Du må søke om midler fra Forskningsrådet for 2021.

Vedlegg

Det er obligatorisk å bruke malene, som du kan laste ned nederst i utlysningen.

Obligatoriske vedlegg

- Prosjektbeskrivelse, på maksimalt 11 sider
- CV for prosjektlederen, på maksimalt fire sider.
- Beskrivelse av relevans for tema. Dette er obligatorisk for alle utlysningens tema med unntak av *Banebrytende forskning* (FRIPRO).

Valgfritt vedlegg

- Legg ved CV for de mest sentrale prosjektdeltakerne, hver på maksimalt fire sider. CV-er som er for lange, blir ikke med i søknadsbehandlingen.
  - Du vurderer selv hvilke prosjektdeltakere som er de mest sentrale, og i hvilke tilfelle det vil være av betydning for søknadsbehandlingen å vurdere prosjektdeltakernes kvalifikasjoner.
- Dersom du ønsker kan du legge ved forslag til inntil tre fagekspertter du mener vil egne seg til å vurdere din søknad, basert på faglig kompetanse og habilitet.
  - Av habilitetshensyn benytter vi ikke fagekspertter som har arbeidsplass i Norge. Vi plikter ikke å bruke forslagene, men kan benytte dem ved behov.

Andre vedlegg enn de som er nevnt her som obligatoriske og valgfrie, samt eventuelle nettsider som du lenker til i søknaden, blir ikke tatt med i vurderingen av søknaden.

Vurderingskriterier

Søknaden vil bli behandlet ut fra disse kriteriene:

Forskningskvalitet | FP

I hvilken grad prosjektet er ambisiøst, nyskapende og flytter forskningsfronten

- Vitenskapelig kreativitet og originalitet.
- I hvilken grad hypoteser og problemstillinger er nyskapende og dristige.
- I hvilken grad prosjektet har potensial for å frembringe ny kunnskap som flytter forskningsfronten, inkludert vesentlig utvikling/fornyelse av teori, metoder, eksperimenter eller empirisk kunnskap.

Kvaliteten på prosjektets FoU-aktiviteter

- Kvaliteten på problemstillingene, hypotesene og prosjektets mål, og i hvilken grad de er klart og tydelig beskrevet.
- I hvilken grad den teoretiske tilnærmingen, forskningsdesignet og metodevalget er troverdig og velegnet, og tverrfaglige innfallsvinkler er tilstrekkelig vurdert.
- Hvorvidt prosjektet tar hensyn til etiske problemstillinger, sikkerhetsspørsmål og kjønnsdimensjonen i forskningen på en tilfredsstillende måte. Hvis relevant, hvorvidt prosjektet forholder seg til brukeres/interessenters kunnskap på en tilfredsstillende måte.

Virksomhet og effekter | FP

Potensielle virkninger og effekter av den foreslåtte forskningen

- Potensielle vitenskapelige virkninger og effekter:
  - I hvilken grad prosjektets planlagte resultater kan bidra til å møte viktige vitenskapelige utfordringer, både nå og i fremtiden.
- Potensielle samfunnsmessige virkninger og effekter (kun dersom søker selv har beskrevet dette i søknaden):
  - I hvilken grad prosjektets planlagte resultater er relevante for FNs bærekraftsmål eller har potensiale for å bidra til å møte andre viktige samfunnsutfordringer, både nå og i fremtiden.
- I hvilken grad de potensielle virkningene og effektene er tydelig formulert og troverdige.

Formidling, kommunikasjon og utnyttelse

- Kvaliteten på og omfanget av formidling til og involvering av forskjellige målgrupper, inkludert relevante interessenter/brukere.

Gjennomføring | FP

Kvalitet på prosjektleder og prosjektgruppe

- I hvilken grad prosjektleder har relevant kompetanse og erfaring og har vist evne til å utføre forskning av høy kvalitet (sett i forhold til hans/hennes karrierestadium).
- I hvilken grad prosjektdeltakerne utfyller hverandre, og i hvilken grad prosjektgruppen innehar den nødvendige kompetansen for å gjennomføre prosjektet på en effektiv måte.

Kvaliteten på prosjektets organisering og ledelse

- I hvilken grad prosjektets organisering er effektiv, inkludert i hvilken grad ressursene til de forskjellige arbeidspakkene er tilstrekkelige og i samsvar med prosjektets mål og leveranser.
- I hvilken grad oppgavene i prosjektet er fordelt på en måte som sikrer at alle prosjektdeltakere har en tydelig rolle og tilstrekkelig med ressurser til å fylle denne rollen.
- I hvilken grad ledelse og styring i prosjektet er organisert på en egnet måte.

Samlet vurdering fra fageksperten/panelet | FP

Ekspertens/panelets samlede vurdering av søknaden basert på kriteriene Forskningskvalitet, Virkning og effekter og Gjennomføring (Excellence, Impact og Implementation).

Relevans for valgt tema fra utlysningen

I hvilken grad prosjektet tilfredsstill prioriteringene i valgt tema i utlysningen.

Behandlingsprosedyre

Se også tidslinjen nederst på siden for å få en oversikt over hva som skjer når i søknadsbehandlingen.

Panelbehandling

Panelbehandlingen er kjernen i søknadsbehandlingen. Alle søknader om Forskerprosjekt for fornyelse, Forskerprosjekt for unge talenter, Treårig Forskerprosjekt med internasjonal mobilitet og Stort, tverrfaglig Forskerprosjekt behandles i et felles sett med internasjonale ekspertpaneler.

Vi sorterer søknadene til paneler basert på forskningsinnholdet. Først bruker vi kunstig intelligens til å gjøre en grovsortering av de i rundt 2500 søknadene vi forventer å motta. Deretter gjør vi en manuell finsortering ned til mindre grupper av søknader, før vi oppretter paneler. I 2019 opprettet vi 96 paneler som i gjennomsnitt behandlet 27 søknader hver. Uavhengig av om du velger ett eller flere temaer for din søknad blir den vurdert av eksperter én gang, i ett panel.

For hver enkelt søknad sjekker vi at panelet innehar tilstrekkelig kompetanse på søknadens forskningstema. Hvis de ikke har det, innhenter vi eksterne ekspertvurderinger, til støtte for panelets omforente vurdering.

Hver fagekspert setter karakterer for hvert av vurderingskriteriene excellence, impact og implementation og for samlet vurdering på hver søknad før møtet. Når panelet møtes diskuterer de alle søknadene og blir enige om endelige karakterer for vurderingskriteriene. Samlet vurdering settes basert på en skjønnsmessig helhetsvurdering der kriteriene teller omtrent likt, og i lys av det overordnede formålet med *Forskerprosjekt for fornyelse*. De lager en omforent skriftlig begrunnelse for vurderingen. Søknader med karakter 4 eller lavere på samlet vurdering vil ikke bli finansiert. Søker vil da få en tilbakemelding som består av karakterer på alle kriteriene og samlet vurdering, samt skriftlig begrunnelse under samlet vurdering.

Relevansvurdering

Når felles panelbehandling er ferdig, vurderes søknadene opp mot de enkelte temaene i utlysningen.

For søknader over en terskelverdi på karakter på samlet vurdering fra panelet ser Forskningsrådet på hvor relevant søknaden er i lys av temaet/temaene søker har valgt for søknaden. Søknaden får en uavhengig relevansvurdering for hvert tema søker har valgt. Søknader som retter seg mot temaet Banebrytende forskning (FRIPRO) blir **ikke** vurdert for relevans for dette temaet.

Relevansvurderingen tar utgangspunkt i de prioriteringene som er beskrevet for det aktuelle temaet i utlysningen. Vi benytter prosjektbeskrivelsen, ekspertpanelets vurdering av søknaden og vedlegget der søker har beskrevet søknadens relevans, som grunnlag for vurderingen.

Innstilling

Under overskriften "Prioritering mellom søknader" under hvert tema framgår hva som vektlegges når vi skal prioritere mellom søknader. Dette bruker vi til å lage en innstilling til porteføljestyret, som har bevilgningsfullmakt. Ofte legger vi fram flere alternative forslag til lister for porteføljestyret, slik at de lettere kan velge hvilke hensyn de vil vektlegge innenfor budsjettet de har tilgjengelig og prioriteringene oppgitt i utlysningen. Søknader som retter seg mot flere temaer kan inngå i innstillingslistene til flere porteføljestyrer, men selvfølgelig bare finansieres én gang.

Vær oppmerksom på at utlyst beløp, totalt og per tema, er et anslag over tilgjengelige midler. Endelige bevilgede beløp kan avvike noe fra anslaget. Det kan skyldes endrede økonomiske forutsetninger eller ha sammenheng med søknadstilfanget og -kvaliteten sett opp mot øvrige utlysninger.

Søknadsmaler til nedlasting

- > [Template for Project Description - Researcher Project for Scientific Renewal and Young Research Talents 2020.docx](#)
- > [Template Relevance to the topic - Researcher Project for Scientific Renewal and Young Research Talents 2020.docx](#)
- > [CV-template researchers .docx](#)

Behandlingsprosedyre

Mai 2020: Forvurdering av søknadene

Søknader som ikke oppfyller formelle krav i utlysningen, blir avvist.

Juni 2020: Opprette ekspertpaneler

Vi etablerer internasjonale paneler à 4–8 eksperter med kompetanse tilpasset søknadene som panelet skal vurdere.

August–oktober 2020: Panelmøter

I forkant av møtet vurderer ekspertene alle søknadene panelet har ansvar for.

I møtet setter de endelige karakterer, skriver omforente vurderinger og rangerer de beste søknadene.

November 2020: Vurdering av relevans. Innstilling

Forskningsrådet vurderer søknadens relevans for prioriteringene som er gitt under hvert tema søker har valgt (gjelder ikke søknader til *Banebrytende forskning*).

Forskningsrådet utarbeider forslag til innvilgelser og avslag.

Desember 2020: Vedtak om bevilgning og avslag

Aktuelt porteføljestyre fatter vedtak om bevilgning og avslag.

Resultatene kunngjøres på Forskningsrådets nettsted og i brev til søker via Mitt nettsted.